Cyan Magenta Yellow Black

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

СУБОТА
2 серпня
2003 року

№ 143 (3143)

Фото Романа ВЕРМИЗОВА (Укрінформ).

Угоду про шефство і співробітництво між Українським реєстровим козацтвом (УРК) і ВМС України підписали в Севастополі контр-адмірал Ігор Князь і гетьман Анатолій Шевченко. УРК хоче долучитися до військово-патріотичного виховання молоді, її підготовки до військової служби. Крім того, козаки допомагатимуть морякам у розв'язанні соціально-побутових проблем, поліпшенні житлових умов, технічного забезпечення.

На знімку: учасники підписання угоди.

ОФІЦІЙНО

Прем'єр вирішує питання поставок зерна

Прем'єр-міністр України Віктор Янукович вирушив з Донецька до Москви з робочим візитом. Він обговорив у столиці Росії питання поставок в Україну російського зерна згідно з попередньою про них домовленістю між президентами двох країн. У ході візиту Віктор Янукович зустрівся з Президентом Росії Володимиром Путіним. Потім заплановано візит українського прем'єра до Казахстану, де також пройдуть переговори про імпорт зерна.

Визначено дату початку сесії парламенту

Чергова, четверта, сесія Верховної Ради України четвертого скликання розпочнеться 2 вересня 2003 року о 10-й годині ранку в сесійній залі Верховної Ради України (м. Київ, вул. Грушевського, 5).

Дата початку сесії визначена відповідно до статті 83 Конституції України, згідно з якою чергові сесії починаються першого вівторка лютого і першого вівторка вересня кожного року.

Інформуправління ВР України.

ВРОЗАЙ-2003

Генпрокуратура «жниве»

Генеральна прокуратура переймалася станом дотримання законів на ринку зерна. Це вже третя перевірка: попередні відбулися у вересні минулого та березні поточного років, інформує прес-служба Генпрокуратури. Такі дії викликані дефіцитом збіжжя в багатьох регіонах. За результатами порушено понад 270 кримінальних справ.

Вивчення стану законності засвідчило відсутність державної системи регулювання ринку продовольства. Зокрема, торік закупівельні ціни на продовольчу пшеницю коливалися від 280 до 1000 і більше гривень. До того ж колосковими на біржах майже не торгували.

(Закінчення 2-й стор.).

КАРТИННА ГАЛЕРЕЯ

Нестеров Михайло Васильович (1862—1942 рр.)

Наташа Нестерова на садовій лаві (1914 р.)

Дерево, олія.
Музей Російського мистецтва в Києві.

НАПИШУ ВАМ І Я

Старість — у руки жорстокості

Нещодавно вирішили з онуком подивитися фільм. Там, крім насильства і вбивства, нічого більше не було. І найстрашніше, що головні герої у захваті від того, як вони вбивають своїх суперотивників.

Чому наше телебачення дозволяє пускати таке на екран? А потім читаємо добірку новин, де підлітки зґвалтували свою однокласницю, де 13—15-річні дівчатка виходять на панель, щоб заробити собі на всілякі дрібнички. Невже світ перевернувся? Здається, слова «любов», «доброта» геть зникли.

А подивіться, які іграшки продають у магазинах! Самі тобі бійці, солдатики, трансформери. Я пройшов війну і таких «солдатиків» бачив сотнями. І не радив би молодому поколінню, хай навіть в іграх, вдаватися до зброї.

Мені здається, треба уважніше ставитися до того, що роблять наші діти. Адже ми самі створюємо ті умови, в яких вони живуть. А потім віддаємо в їхні руки нашу старість.

Опанас КОЦЮБА.

Вінниця.

Три більше за чотири. І комфортніше

Новий дизель-потяг для перевезення пасажирів приміського сполучення зійшов «зі стапелів» холдингової компанії «Лугансьтепловоз». Він складається з трьох вагонів: два моторних і один причіпний. Луганський «дизель» не тільки відрізняється підвищеним ступенем комфортності й сучасним дизайном, а й зможе перевозити на вісімдесят пасажирів більше, ніж чотири вагони угорського виробництва, які сьогодні експлуатуються в Україні. Новинку виготовлено на замовлення «Укрзалізниці», а працюватиме вона на Придніпровській залізниці.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

На знімку: один із творців нового потяга інженер-конструктор Анатолій Сирнін із внуком Дмитриком проводжають його в дорогу.

Із Дніпропетровська до Києва — з вітерцем

Учора о 13-й годині в перший подорож із Дніпропетровська до Києва вирушив другий швидкісний потяг, споруджений на Крюківському вагонобудівному заводі. З цієї нагоди, на привокзальній площі відбулися урочистості, в яких узяли участь Президент України Леонід Кучма та Міністр транспорту Георгій Кірпа.

Состав складається з дев'яти вагонів. Один з них —для інвалідів, які пересуваються у візках, ще один —пристосований під гараж для тих, хто бере з собою в дорогу власний автомобіль. У потязі обладнано бар на 30 відвідувачів. А загалом він має 472 посадочних місця. Вартість квитка без комісійних зборів у вагоні першого класу становить 65 гривень, у другому — 40 гривень 40 копійок.

Регулярне сполучення «Дніпропетровськ—Київ—Дніпропетровськ» розпочнеться третього серпня. З Дніпропетровська состав рушатиме о 6-й годині 45 хвилин, а до Києва прибуватиме о 12-й годині 30 хвилин. Із Києва — о 17-й годині 45 хвилин, а до станції призначення прибуватиме о 23-й годині 30 хвилин. Час перебування пасажирів у дорозі — 5 годин 45 хвилин. Потяг робитиме дві зупинки для пасажирів по дві хвилини кожна у Смілі та Знам'янці, а також технічну — в П'ятихатках.

Репортаж нашого кореспондента з першого рейсу швидкісного потяга на маршруті «Дніпропетровськ—Київ—Дніпропетровськ» читайте в наступному номері.

■ *Шахтарі державної холдингової компанії «Павлоградвугілля» в разі невиплати їм зарплати мають намір пікетувати приміщення обласної державної адміністрації в Дніпропетровську.*

За словами заступника голови територіального комітету профспілки Михайла Тютюнника, згідно з підписаним договором між адміністрацією холдинга і профспілками до 1 серпня має бути цілком виплачено заробітну плату за червень у розмірі 17 мільйонів гривень. Проте грошей шахтарі не одержали.

М. Тютюнник сказав, що профспілкові комітети повідомили про ситуацію, яка склалася, і заходи, які вони змушені будуть ужити, Президента, уряд, Міністерство палива та енергетики, облдержадміністрацію і керівників «Дніпроенерго» та «Західенерго». До цих інстанцій надіслано відповідні телеграми.

Відповідальність за ситуацію шахтарі покладають на керівників «Західенерго» і «Дніпроенерго», а також на Мінпаливенерго, **повідомляє Інтерфакс-Україна.**

■ *На одній із вулиць Дніпропетровська біля центрального ринку після сильної зливи утворилася півтораметрова вимоїна завдовжки 20 метрів на проїзній частині.* У вимоїні опинилися чотири автомобілі, які невдовзі було витягнуто рятувальниками. За даними Управління з надзвичайних ситуацій області, інцидент обійшовся без жертв, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

У НОМЕРІ

Гмиря — світова величина. А ми ж бо!..

За п'ять днів до сторічного ювілею видатного українського співака Бориса Гмирі Міністерство культури і мистецтв намагалося на прес-конференції звітувати про підготовку до відзначення цієї дати. Однак тим лише підтвердило, що більшість із намміченого перебуває в зародковому стані. Заступник міністра Василь Романчишин визнав це. Проте заявив: « Я не бачу тут жодної трагедії».

(Продовження теми на 4-й стор.).

Погорільці переїжджають до обласного центру

Після довгих років суперечок 566 тисяч документів, в яких відображена історія Хмельниччини, буде перевезено до сховищ обласного центру. Підштовхнула до цього пожежа, котра виникла в Кам'янець-Подільському архіві і знищила 86 тисяч документів XVIII—XIX століть. Історичний вантаж виявився доволі важким в буквальному розумінні слова. Щоб усе переправити, доведеться зробити двадцять рейсів вантажівками, котрі замінять вісім залізничних вагонів. Лише на цю подорож і облаштування на новому місці з обласного бюджету виділено майже тридцять тисяч гривень. Не менше як місяць знадобиться на те, щоб все перевезти і розташувати в нових сховищах, **повідомляє наш власний кореспондент Ірина КОЗАК.**

«Штрафний удар»

У Вінниці взято під варту керівника одного з обласних спортивних відомств. Затриманого підозрюють у привласненні 125 тисяч гривень, виділених протягом останніх років з Фонду соціального страхування на утримання дитячо-юнацьких спортивних шкіл для інвалідів та проведення спортивних реабілітаційно-оздоровчих заходів.

За словами прокурора області Дем'яна Жученка, протягом першого півріччя цього року кількість порушень закону посадовими особами порівняно з відповідним періодом минулого збільшилася. За порушення законодавства до відповідальності притягнуто 981 посадовця. Сума стягнутих коштів сягнула майже 14 мільйонів гривень, з яких третю частину повернуто до бюджету, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.**

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

Фото автора.

Побачене перевершило сподівання

Напередодні святкування Дня Військово-Морських Сил України до Севастополя з неофіційним візитом прибув Президент Словаччини Рудольф Шустер. Під час короткої прес-конференції після відвідання фрегата «Гетьман Сагайдачний», просто на Графській пристані, високий гість висловив подяку Президентові України Леоніду Кучмі за запрошення на відпочинок до Криму, за надану можливість відвідати раніше закритий Севастополь і взяти участь у святкуванні Дня флоту України.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

На знімку: Головнокомандувач ВМС ЗСУ Ігор Князь (ліворуч) радий вітати на севастопольській землі Президента Словаччини Рудольфа Шустера.

ВРОЖАЙ-2003

Ішли «Дони», як на військовім параді

По 30 центнерів пшениці видав кожен гектар у кам'янець-подільській фірмі «Адамс». Середня врожайність у районі 13,8 центнера, отож нинішнього вкрай тяжкого для хлібороба року це рекорд. Збирання ранніх зернових позаду.

Уже півтора десятка літ фірма — першопроходець живного марафону на Хмельниччині. А починає із свого головного хліба — зеленого горошку. У складі «Адамса» дев'ять сільськогосподарських підрозділів у трьох районах області, де вирощується продукція для переробки за європейськими технологіями. Лише горошку засіяно і зібрано цьогоріч на тисячі гектарів. Урожай дасть змогу виготовити запланованих три мільйони умовних банок консервів.

Високоврожайні сорти, суворе дотримання технологій, уміле маневрування між вибриками погоди, достатня кількість добрив, підживи роблять свою справу. А машинно-тракторному парку «Адамса» може позаздрити навіть область. Лише цього року докупили п'ять новеньких «Донів-1500Б», кілька тракторів, іншу сільськогосподарську техніку. «Дони» виручили «адамсівців», коли задощило і в жодному господарстві ніхто в поле не потикався. За дві-три години хліб із сотні гектарів вже на току. Встигають «адамсівці» допомогти й сусідам.

Тут шанують традицію урочисто відзначати свята першого та останнього снопа. І не видається старомодним керівник, який запрошує артистів, улюблені дитячі колективи. Піснями та квітами обдарують усіх, хто вирішує долю врожаю та перетворює його на смачну вітамінну продукцію, а найбільше — комбайнерів і водіїв двох ланок — Володимира Боднара та Михайла Роспопова. Додому вони повернуться лише після завершення живної вахти, тому в складі екіпажів є і технічна допомога, і готель на колесах. Напередодні живарі отримують вагомий аванс, щоб родини не відчували скрути без своїх годувальників. І кожного особисто благословляє президент фірми, депутат обласної ради, заслужений працівник промисловості України Адам Яхієв. «Джон Діри», а за ними «Дони», чимось схожі на ракетні установки, та інша лискуча від свіжої фарби техніка із символікою «Адамса» на корпусах рушають під звуки козацького маршу.

— За своє життя бачив різні паради, але жоден так не вразив, — зізнався присутній на святі полковник-миротворець Олег Хавронюк.— Якщо з такою могутньою зброєю і таким настроєм битися за врожай — не буде в Україні голоду.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Генпрокуратура «жниве»

(Початок на 1-й стор.).

Одна з причин «напруженого становища на ринку зернових» — вкрай незадовільне фінансування підприємств агропромислового комплексу. Приміром, під урожай 2003 року комерційними банками надано кредитів трохи більш як 2,5 млрд. грн., з яких лише 1,5 млрд. грн. — на пільгових умовах. Іноді позики надавалися комерційним структурам, які навіть не мали власних зернових ресурсів. Зокрема, прокуратурою АР Крим порушено кримінальну справу стосовно директора сільськогосподарського ТОВ «Таврида», який 2002 року одержав кредит у розмірі 250 тис. грн. під заставу зерна врожаю 2003-го, що йому ніколи не належало. Такі кримінальні справи порушили прокуратури Херсонської, Запорізької, Сумської областей.

Також виявлено непоодинокі факти прихованого підвищення цін на хліб внаслідок заниження ваги або зміни харчових компонентів. На ВАТ «Житомирхліб», приміром, безпідставно зменшували вагу одиниці хлібопродукції з кілограма до 800 грамів за незмінної ціни. Такі само факти виявлено органами прокуратури у Волинській, Кіровоградській та інших областях.

Скориставшись ситуацією, інформує прес-служба Генпрокуратури, на ринку зерна ВАТ «Черкасихліб» замість хліба «білого пшеничного» почало випускати хліб під іншою товарною назвою з тих самих складових, що і «хліб пшеничний». Різниця була лише в ціні. Новий хліб став для споживачів дорожчим на 30 копійок. А прокуратура Запорізької області виявила численні порушення, коли хлібобулочні вироби та інші продукти продавалися за цінами, які перевищували граничний рівень роздрібних цін, встановлених облдержадміністрацією.

Вл. інф.

Ворота до Європи будуть міцні, але прозорі

Окрім меморандуму про створення підприємства з будівництва ділянки нафтопроводу «Броди—Плоцьк», під час україно-польського бізнес-форуму в Донецьку було також підписано протокол про наміри щодо експлуатації газопроводу. Українську сторону представляло АТ «Укртранснафта», польську — підприємство з експлуатації нафтопроводу «Дружба-Пшиязнь» та акціонерне товариство «Орлен». У підписанні взяли участь Прем'єр-міністр України Віктор Янукович та Голова Ради міністрів Республіки Польща Лешек Міллер.

Про конкретні терміни будівництва та обсяги капіталовкладень не йшлося. Уряди зробили все від них залежне, аби усунути перешкоди, і тепер будівництво нафтопроводу залежить від промисловців, заявив Лешек Міллер. За словами українського прем'єра, найближче спільне завдання — побудувати польську частину нафтопроводу і «попрацювати із нашими партнерами з Каспію, аби наповнити трубу».

Разом зі своїм українським колегою голова польського уряду відвідав державну акціонерну холдингову компанію «Топаз» і отримав рідкісну нагоду посидіти за пультом керування радарної установки «Кольчуга». Відповідаючи на запитання, чи не збирається Польща придбати таку техніку, Лешек Міллер сказав: «Я з великою зацікавленістю ознайомився із цим обладнанням». Однак він наголосив, що Польща — член НАТО і рішення, які стосуються такого обладнання, мають бути узгоджені з відповідними нормами озброєнь, котрі використовуються альянсом». Віктор Янукович вважає, що «в нас є величезні можливості створення системних стосунків у галузі військово-промислового комплексу», але це справа найближчого майбутнього.

Показово, що вперше україно-польський форум відбувався в Донецьку. Підприємці сусідньої держави немовби знову відкривають для себе індустріальний схід України, адже свого часу економічні стосунки були дуже тісними.

«Польща стає цікавішою для капіталовкладень, тому що вона незабаром буде частиною європейського ринку». Це не лише польський, а й увесь європейський ринок», — підкреслив Лешек Міллер. Уже сьогодні корпорація «Індустріальний союз Донбасу» бере участь у тендері на придбання металургійного комбінату Huty Stali Czestochowa, розташованого в Сілезії. Це перший випадок, коли українська компанія на рівних з відомими фірмами бореться за великі об'єкти за кордоном. Результати, як очікується, стануть відомі наприкінці року.

Говорили підприємці і про негативні наслідки вступу Польщі до ЄС. Наприклад, сьогодні до цієї держави надходить 280 тисяч тонн українського металу — це у півтора разу більше, ніж уся річна квота Євросоюзу. Українські промисловці просили польського прем'єра пролобіювати продаж тих товарів, які визначають торгівлю двох країн. Або такий приклад: через квоти в цукровій галузі Польща змушена закривати свої цукрові заводи і пропонує нам використати обладнання, яке залишилося. Те саме стосується обладнання для вугільних шахт. У свою чергу, польські бізнесмени казали, що хочуть бачити в Україні чіткі і зрозумілі правила гри. Це заохочувало б інвестиції. Прем'єри пообіцяли зробити все можливе, аби усунути перешкоди для вільного пересування товарів і спілкування людей. Зокрема, саме Польщу Віктор Янукович назвав «воротами до Європи».

На форумі також йшлося про статус України у «Вишеградській четвірці» (Польща, Словаччина, Чехія, Угорщина). Віктор Янукович заявив, що отримання статусу спостерігача у «Вишеградській четвірці» дасть змогу Україні пом'якшити негативні наслідки, які очікують її економіку після вступу Польщі до Євросоюзу.

А на самому бізнес-форумі несподівано виник ще один бар'єр — мовний. Навушники для синхронного перекладу журналістам не роздали: такий «привілей» мали лише члени офіційних делегацій та підприємці.

Ліна КУЩ.

Прем'єр зміцнив свої позиції

Новим міністром Кабінету Міністрів глава держави призначив лідера парламентської більшості у Верховній Раді Анатолія Толстоухова.

Як відомо, його попередник на цій посаді Володимир Яцуба днями очолив Дніпропетровську обласну державну адміністрацію.

Ні для кого не секрет, що прем'єр Віктор Янукович на посаді міністра Кабінету Міністрів хотів бачити свою людину. У кулуарах називали й конкретне прізвище. Заради цього навіть відмінили запроваджений два роки тому інститут державних секретарів. Однак Володимир Яцуба залишався «государевим оком» в уряді.

Призначення на посаду міністра Кабінету Міністрів — ключову апаратну посаду в уряді — Анатолія Толстоухова означає хоч і неповну, але перемогу Віктора Януковича. Тим паче що нинішній головний урядовий «апаратник» також виходець з Донбасу. Окрім того, Анатолій Толстоухов — політик, схильний до компромісів, з досвідом роботи в цій структурі. Щоправда, його призначення може означати й те, що він не впорався зі своїми обов'язками координатора парламентської більшості під час процедури направлення до Конституційного Суду президентського законопроекту змін до Основного Закону країни. Однак досвід, набутий ним на цій посаді, може знадобитися прем'єру. Особливо під час розгляду проекту державного бюджету на наступний рік.

Появу в кріслі першого заступника міністра палива та енергетики Юрія Бойка, керівника «Нафтогазу України», чимало оглядачів пов'язують з майбутньою відставкою міністра Сергія Єрмілова. Юрій Бойко також із Донбасу, де розпочав кар'єрне сходження з посади керівника «ЛИНОСу». Його вважають — і, напевно, для цього є підстави, особливо після заяв про реверсне використання нафтопроводу «Одеса—Броди», —мало не головним лобістом інтересів Тюменської нафтової компанії в Україні.

Проте незрозуміло, якою буде поведінка Юрія Бойка з огляду на підписання низки україно-польських документів з використання багатостраждального трубопроводу. Чи й надалі він лобіюватиме інтереси ТНК, чи буде виконувати міжурядові домовленості щодо нафтопроводу «Одеса—Броди».

Отож попри літню спеку, політичне життя в Україні триває.

Володимир КОРОЛЮК.

У НОМЕР

Своє — не орендоване

У райцентрі Березне справило новосілля районне відділення Пенсійного фонду України. Раніше воно орендувало приміщення у районного відділу статистики.

Новосіллям задоволені не лише працівники відділення, яким створено належні умови для роботи, а й пенсіонери (їх у Березнівському районі 18 тисяч), котрим стало зручніше добиратися до відділення фонду, що тепер розташовано неподалік автовокзалу.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

ФОТОФАКТ

В Одесі відбулося підписання Протоколу про співпрацю між Одеською областю і турецькою провінцією Стамбул. Документ передбачає співпрацю в гуманітарній, соціальній, освітній та науковій галузях.

На знімку: протокол підписують заступник губернатора провінції Стамбул Джумхур Гювен Ташбаші **(ліворуч)** і начальник Головного управління зовнішньоекономічної діяльності, торгівлі й туризму Одеської облдержадміністрації Костянтин Ржепишевський.

Фото Олександра СІРОГО (Укрінформ).

Про припинення «мансардного» буму

Заява фракції Соціалістичної партії України

22 липня близько п'ятої години ранку у центрі Києва обвалилася частина шестиповерхового будинку №37 по вул. Великій Васильківській. Цілком зруйновано шість квартир на трьох поверхах. Декілька років тому цей будинок був реконструйований з добудовою двоповерхової мансарди, що й стало причиною обвалу. Дякуючи випадку, обійшлось без жертв.

Переконані, що ця аварія — не випадкова, а логічний наслідок бурхливої діяльності будівельних фірм, які у гонитві за надприбутками, нехтуючи реальними показниками міцності будинків і ґрунтів, піддають житло наших громадян незаконним перебудовам і реконструкціям. Причина високої активності деяких фірм-інвесторів під час спорудження мансард не в бажанні розвивати нове будівництво, а в тому, що ця справа дуже і дуже прибуткова. За попередніми даними, відпускна вартість квадратного метра мансардної площі у 1,2—2 рази перевищує вартість квадратного метра житла у цьому ж будинку, а затрати, зважаючи на те, що фундамент, комунікації, цоколь та інше не споруджуються, незначні. Не випадково, починаючи з 1997 року у столиці під проектування додаткових поверхів було віддано понад 600 будинків.

Такі реконструкції без згоди мешканців приватизованих квартир є незаконними тому, що згідно з ч. 2 ст. 10 Закону України «Про приватизацію» вони є співвласниками допоміжних приміщень (у тому числі й горищ) і ніхто не має права розпоряджатися цією спільною власністю. Мешканці з приводу порушення їхніх житлових прав активно звертаються до органів влади всіх рівнів, але на клопотання ніхто зазвичай не реагує, а дії підприємців підтримуються місцевими чиновниками і, на жаль, навіть судами.

Члени фракції Соціалістичної партії у Верховній Раді України ініціювали подання до Конституційного Суду України щодо офіційного тлумачення чинного законодавства стосовно використання допоміжних приміщень житлових будинків, яке дасть можливість зупинити зведення незаконних надбудов.

Але поки суд ще не розглянув це питання, конституційні гарантії про недоторканність житла громадян продовжують грубо порушуватися. Так, спорудження мансард призвело до виникнення тріщин у будинках №15/5 по вул. Інститутській, №6 по вул. К. Білокур, №19 по вул. Ярославів Вал у Києві. Ці «новобудови» також мають позитивні висновки державної експертизи, хоча незалежні експертизи, зроблені на замовлення мешканців, свідчать, що в згаданих будинках добудовувати мансарди не можна, як і в будинках по вул. Чапаєва, 4—6 та Пушкінській, 2-4/7.

Обвали, аварії, інколи з жертвами, причиною яких стали надбудови, і особливо необґрунтовані реконструкції будинків, сталися в Нікополі, Чернівцях, Сумах та інших містах.

Громадяни категорично протестують, вони не бажають, щоб над їхніми головами спритні ділки заробляли великі гроші, руйнуючи їхнє житло. На бік скривджених, зокрема киян, стають у деяких випадках депутати районних рад. Вони не хочуть ділити відповідальність з місцевими чиновниками за незаконне будівництво. За ініційованим соціалістами зверненням Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації 27 грудня 2002 року Шевченківська райрада затвердила Положення про переобладнання горищ у мансарди, яке потребує на це згоди від усіх мешканців будинку. Аналогічне розпорядження видала Печерська райдержадміністрація.

Проте «мансардний» бум у столиці та в інших містах України триває. Внаслідок цього, між іншим, не кращого вигляду набирає архітектурний ансамбль міст.

Фракція Соціалістичної партії України заявляє про необхідність негайного припинення видачі дозволів Київською та Севастопольською держадміністраціями і облдержадміністраціями України на незаконні добудови будівель, що може загрожувати безпеці і життю людей. Фракція наполягає на юридичному, технічному та організаційному впорядкуванні таких робіт.

Держава зобов'язана дбати про забезпечення прав і свобод людини та гідних умов її життя, не створюючи привілеїв одним, за рахунок інтересів інших громадян України.

Олександр МОРОЗ,
голова фракції Соціалістичної партії України у Верховній Раді України.

Середня врожайність ранніх зернових та зернобобових культур в Україні становить 14,2 центнера с одного гектара, найвища врожайність сягає 28,1 ц/га

Безробіття — майже як безриб'я

За інформацією Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття, реальний рівень безробіття в Україні сягає 10,1% при тому, що офіційний рівень уже протягом року утримується в межах 4%. У промислових центрах безробітні мають більше шансів знайти роботу самотужки, тому вони не так часто вдаються до послуг служби зайнятості. У таких містах, як Київ, Одеса, показник рівня реєстрованого безробіття низький, однак реальний сягає 20—30%. А в сільській місцевості України 45% працездатного населення — безробітні, і тут кожне заняття — благо, майже як у прислів'ї про безриб'я.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

«Голос України» як тема історичного дослідження

Незвичний урожай збирають нині в Кам'янець-Подільському державному університеті: з усього світу сюди надходять матеріали дослідників, які виявили бажання взяти участь у II Міжнародному науковому конгресі українських істориків «Українська історична наука на сучасному етапі розвитку», що відбудеться 17—18 вересня на базі вузу.

У першому такому форумі три роки тому в Чернівцях виступило три сотні учених, нині заявки отримано вже від 250 — з України, Росії, США, Канади, Польщі, Молдови, Австралії.

Дослідження, виголошені на форумі, за традицією побачать світ на сторінках журналу «Український історик», редагованого Любомиром Винаром, президентом Українського історичного товариства (США). Виданню сорок років і воно надзвичайно авторитетне не тільки серед науковців. Вектори наукових розвідок охоплюють практично весь спектр відродженої української національної історіографії. Буде приділено особливу увагу питанням укладання історичних підручників, видання фундаментальних історичних монографій та довідкових видань, взаєминам українців з іншими народами в другій світовій війні і після неї, збереженню українських архівів, співпраці вітчизняних дослідників із діаспорними. Серед заявлених доповідей є тема «Сучасна історія України на сторінках газети «Голос України».

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

АНОМАЛІЇ

Привиди підземного Луцька

Старий Луцьк ніколи не був одноповерховим. Навіть під невеличкими малопримітними будинками завжди були підвали, які опускалися донизу кількома ярусами. Все місто перепліталося мережою підземних ходів. Розповідають, що окремі з них виходили аж до розташованих за кілька кілометрів приміських сіл Забороль і Рованці.

Екскурсія в середньовіччя

Луцьк — одне з небагатьох міст Європи, де можуть запропонувати екскурсію підземними лабіринтами. Для цього варто лише зайти на подвір'я костелу Петра і Павла, спуститися сходами до його підвальної частини, натиснути кнопку електродзвінка і чекати, доки вам відчинять масивні решітчасті двері.

Дізнавшись про мету мого візиту, господар цього «підземного царства» Олег Виноградов просить кілька хвилин почекати: має розпрощатися з черговим відвідувачем. Здійснювати такі ретроподорожі стало можливим завдяки клубові «Ентузіаст», який ось уже 16 років очолює Виноградов. Саме його члени, котрі жартома називають себе «кротами», впродовж багатьох років у вільний від роботи і навчання час відкопують, звільняють від сміття підземні приміщення під старовинним костелом. За цей період, каже Олег Олексійович, ними вийнято понад 1000 кубометрів грунту і різного непотрібу.

Любителів гострих відчуттів не бракує. За якісь півгодини повною мірою пізнав їх і я. За цей час встиг побувати в підземному храмі, протиснутись через вузенькі двері в камеру підземної в'язниці (костел побудували на початку XVII століття єзуїти), поблукати довжелезними галереями, помилуватися майстерно викладеною на випадок облоги криницею, натерпітися страху від вигляду численних людських кістяків, і в спеціальних погрібальних камерах, і поза ними. В одне з таких похмурих приміщень теж ледь просунувся, а з нього мене, розбухшого від надміру почуттів, вже витягував за руки Олег Олексійович.

Або чи не здригнетеся ви від вигляду розкритої і напівзатопленої труни в одному з коридорів і чотирьох могутніх кістяків поруч з нею, які теж купаються в цій жахливій воді, чи величезної кількаметрової купи людського тліну, здобутого з відкопаних у підземному кладовищі домовин. І цей тлін, і кістяки, як пояснив мій екскурсовод, мають намір захоронити неподалік костелу, встановивши на братській могилі відповідний пам'ятник.

Побували ми також у трапезній, у різних кімнатах і переходах — підземелля тут розташоване в двох ярусах. Тож коли повернулися до входу, почувався так, ніби й справді побував у похмурому середньовіччі. Враження підсилює ще й крижаний холод, який панує в підземеллі. Дивимося на градусника: лише плюс 10, а на вулиці —тридцятиградусна спека.

Ті, які живуть у темряві

Своєрідну мандрівку в підземелля костелу святих Петра і Павла можна здійснити, і оглянувши його фотографії.

— Подивіться на цей знімок, — Олег Виноградов показує мені фото, на якому ніби стоїть дещо розмите зображення жінки. — Це гробниця Магдалени, дружини першого російського коменданта Луцька полковника Тализіна. Щось ніби є на фото. Очима нічого не бачили. Зробили два знімка з однієї точки і ось над гробницею проглядається ніби постать жінки. Коли луцький біоенергетик Ігор Кордунов пройшов над куполом цієї гробниці, металева рамка в його руках почала швидко обертатися, хоча до цього була незрушна. Якесь сильне енергетичне поле там збереглося.

— Тобто недарма кажуть, що в таких старих спорудах водяться привиди.

— Напевно, так. Бувало, працює нас 5—7 дорослих чоловіків у одній кімнаті й кожен почувається якось незатишно, ніби хтось ззаду спостерігає. Колись такий цікавий момент був. Іду з однією з наших дівчаток неосвітленим підземеллям міняти лампочки. Дивлюся, а з того боку, звідки ми почали довгим коридором іти, щось біліє. Кажу: «Лєна, дивися, он привид». Вона: «Де, де?». «Он там, ближче вже, на стіні». Вона теж побачила на стіні білу пляму. А темрява довкола, як глуха ніч без місяця, без зірок. Вона гукає: «Давайте, давайте швидше запалюйте свічку». Той коридор десь сантиметрів на 20 був затоплений водою, ми в чоботях ішли. Запалив я свічку, і тільки-но почав лізти на драбину, як чую — по воді ніби хтось іде: льоп-льоп-льоп. Але хвиль не було. Жаба ж не буде стрибати по воді, а лише із землі у воду.

Ще один випадок був. Колись прийшли батьки однієї дівчинки і вона разом з ними. Ми зачинилися, щоб ніхто не заважав, бо було вже пізно. Раптом чуємо поруч щось як гахне, ніби кілограмів п'ятдесят упало. Всі від несподіванки повставали. Наступного дня пішов дивитися, де що впало. Все на місці. І зараз буває, сам ходиш —і нічого, а іноді йдеш — і не дуже добре почуваєшся.

Старе місто просить порятунку

Цікавлюся, чи нема під двома поверхами підземелля ще й третього.

— Багато розмов про це йде, — каже Олег Виноградов. — В одному місці арка проходить нижче рівня підлоги. Однак дослідити, що там, неможливо, заважає вода. Були роки, особливо останні чотири, коли її рівень піднімався в приміщенні до відмітки метр і навіть вище. Вся споруда стояла у воді. Підтоплює в основному міська каналізація, яка проходить лише за п'ять метрів від костелу.

Нині, хоч територія і вважається заповідною, триває знищення історичного ядра Луцька. Руйнується ціле підземне місто.

Наприклад, на місці колишнього кафе «Дерев'яшка» підземелля були цілі, як лялечка, — продовжує розповідь мій співрозмовник, — віддали це місце фірмі «Віктор». Вона почала будувати, частково порушивши склепіння. Фірма розлетілася, а ці підземелля руйнуються. Поруч стояв будинок XVI—XIX століть. Вже його нема. Доживають свого віку і розташовані під ним триповерхові склепіння. Руйнуються багатовікові льохи і на перехресті вулиць Драгоманова та Кафедральної. Та що там будинки, вода підмиває підмурівки Стирової вежі замку Любарта. Вже навіть тріщини з'явилися на ній. Або фортечна стіна між Владичою і В'їзною вежами цього ж замку. У ній теж тріщина є. Треба укріплювати вали. Просто страшно на все це дивитися. Але до наших голосів про біду, яка може статися з цими пам'ятками архітектури, ніхто з можновладців не прислуховується.

Микола ЯКИМЕНКО.

На знімку з архіву клубу «Ентузіаст»: гробниця Магдалени Тализіної із загадковим сянням.

ВІСТІ З БУКОВИНИ

Кордон стане прозорішим

На зустрічі керівників Чернівецької області та Сучавського повіту Румунії вирішено дозволити мешканцям прикордонних районів відвідувати одне одного чотири рази на місяць. Дотепер перетинати кордон пішки дозволялося тільки двічі.

Місцевий пункт перетину кордону Вікову де Сус—Красноїльськ, розташований у гірській зоні Карпат, вирішено визнати міжнародним. Якщо це рішення буде затверджено урядами двох країн, Чернівецька область дістане додаткові ресурси для розвитку туристичної галузі. Окрім того, з'явиться можливість отримати кошти від європейських структур на будівництво сучасних доріг у прикордонній зоні, в чому однаково зацікавлені і Румунія, і Україна.

Чернівці на сучасних поштівках

У видавництві «Колір-друк» випущено серію поштових листівок з видами Чернівців «Прогулюючись містом». Автором проекту, дизайну і фото є чернівецький художник Броніслав Тутельман. На звороті кожної листівки кількома мовами надруковано, що саме на ній зображено.

Броніслав Тутельман продовжує традицію випуску поштівок про Чернівці. Ця традиція сягає австрійської доби і прославила тоді місто на всю Європу. Зараз австрійські поштівки з написами українською та німецькою є раритетними і зберігаються здебільшого у приватних колекціях Ігоря Білика, Ігоря Чеховського, Геннадія Янковського, Івана Снігура. Тож представники буковинської діаспори у багатьох країнах світу, мабуть, будуть приємно здивовані, отримаши поштівки з улюбленими видами вже сучасних Чернівців.

Якби знав, де впадеш...

Трагічний випадок, що стався у Чернівцях, схвилював багатьох мешканців міста. 11-річний хлопчик, бавлячись із друзями на мілководді річки Прут, упав на скло і порізав руку. Ніхто з присутніх не зумів надати йому першу допомогу, а поки однолітки доправили хлопчика додому, нещасний помер від втрати великої кількості крові.

Не менш безглуздо пішов із життя 45-річний мешканець буковинського села Чорнівка. Будучи напідпитку, він спустився у підтоплений тривалими зливами підвал, щоб набрати картоплі. Невдовзі дружина виявила газду неживим — благовірний упав і захлинувся водою, яка ледве вкрила долівку підвалу.

Сергій СУЛИМА

Чернівці.

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ

Чиновники заворушилися

Не минуло й тижня після обвалу будинку № 37 на Великій Васильківській — одній із центральних вулиць Києва, як відповідні органи виконавчої влади заговорили про необхідність «змінити», «поліпшити», «посилити».

Так, на екстрено проведеній 30 липня спільній колегії Держжитлокомунгоспу і Держкомбуду та архітектури начальник управління експлуатації житлового фонду Володимир Кирюшин у кращих традиціях вітчизняної бюрократії «відкрив» чергову Америку, заявивши, що кожен третій будинок у країні, що експлуатується, потребує капітального ремонту.

У тон йому «відкривав невідомі континенти» начальник Держархбудінспекції Валерій Папка. Ситуацію, що склалася з реконструкцією і переоснащенням житлофонду, він буквально назвав надзвичайною. Анітрохи не вагаючись, головний будівельний контролер країни заявив, що з порушеннями, які стають небезпечними для життя людей, облаштовуються мансарди, підвали і взагалі ведеться будівництво в культурно-охоронних зонах Києва, Дніпропетровська, Одеси, Львова.

Не менш сакраментальними стали й рішення спільної колегії. Перше — «відкрити очі» прем'єрові Віктору Януковичу. Тобто до 4 серпня скласти на його ім'я відповідну доповідну записку. Друге — провести такі колегії в кожному регіоні країни.

Користь від такого багатослів'я та рішень —відповідна галочка у відповідних звітах. Жодною балаканиною справі не зарадиш. Причина ветхості наших жилих будинків — традиційно нецільове використання коштів, що ми їх усі платимо за давно вже приватизовані квартири тим самим житлово-комунальним службам. Це одне. По-друге, ні органи місцевої влади, ні самі ЖЕКи і ЖКГ і пальцем не ворухнули для організаційного розв'язання головного питання, від якого і залежить рівень експлуатації житла, — питання власності. Річ у тім, що з початком приватизації Держжитлофонду практично в будь-якому багатоквартирному будинку з'явилося три форми власності: приватна, колективна та комунальна. Взаємовідносини між ними, а отже, і відповідальність, законодавчо не врегульовані. А де багато няньок, там дитя каліка...

Надривна емоційність Валерія Папки взагалі викликає, м'яко кажучи, подив. Саме його відомство не тільки видає дозволи приватним інвесторам (зазвичай без згоди мешканців) на зведення мансард та інші переобладнання і перелаштування багатоквартирних будинків, а також нове будівництво в історико-охоронних зонах, а й актує приймання об'єктів в експлуатацію.

Утім, наша газета ось уже більш як півроку регулярно під рубрикою «Фасади і задвірки» пише про всі ці проблеми. Сподіваючися, що чиновники від житлоексплуатації, архітектури та будівництва все-таки вживуть конкретних заходів для наведення порядку в будівництві, реконструкції та експлуатації житлового фонду країни. А що нам, журналістам, залишається робити, як не збуджувати громадську думку? Адже надія, як відомо, помирає остання...

Ігор НАУМЕНКО.

ФОТОФАКТ

Питання «Про посилення контролю за проектуванням, реконструкцією, капітальним ремонтом, переобладнанням та експлуатацією житлового фонду України» розглядали під час спільного засідання колегій Держбуду і Держкомунгоспу України.

На знімку: під час засідання.

Фото Олега ДИКАНЯ (Укрінформ).

СУСПІЛЬСТВО

Гмиря — світова величина. А ми ж бо!..

Соромно буде, як зведемо цю дату на похапки й дрібноту

5 серпня виповнюється 100 років з дня народження Бориса Гмирі

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

«Це ж справа громадська, а вони — державні мужі. І клопоти в них - державної ваги, а не якісь там ювілеї покійників...»

Ці рядки написав Борис Ткаченко з Лебедина Сумської області, віддаючи належне владі Боромлі, закидає лебединській: Сковорода, Шевченко, Чехов, Хоткевич, Гмиря — «їхня думка, їхня пісня, їхнє добре слово лунає тут». І далі: «Невже ви не помічали: ми люди унікальні. В усьому світі державу будують на державному рівні, як і має бути, а ми Україну зводимо на громадських засадах. Та повернімося до наших славних земляків. Час надзвичайно швидко плине. Не встигнемо й оком моргнути, як у серпні 2003 року всі відзначатимуть сторічний ювілей Бориса Гмирі. А ми ж бо? Гмиря —це світова величина. І нам соромно буде, якщо цю дату зведемо на похапки й дрібноту. Звісно, найкращий варіант — відновити садибу батьків Бориса Романовича. А вже в ній організувати музей. Це не такі вже й великі гроші (пропиваються більші)... Стосовно себе. Я з радістю й гордістю стану в помочі добрій справі.

Борис Романович для мене — земний Бог, а його пісня — рівна молитві. Ще не одне покоління (як не виродиться) буде заздрити нам, що ми жили за часів Бориса Романовича Гмирі, чули його живий голос, бачили його одухотворене обличчя і теплі, з задавненим смутком очі». Цього листа видрукував журнал «Україна» ще в другому номері минулого року.

Чи був провидцем лебединець

А ось уже й серпень 2003-го, ось уже й сторіччя. Чи був провидцем лебединець Борис Ткаченко? Як запитати про це в державних мужів, і навіть не лебединського, а всеукраїнського штибу, скажуть: не був. А як глянути правді у вічі — на всі сто! Не вгадав тільки, що їм «соромно буде, якщо цю дату зведемо на похапки й дрібноту». Соромно? Що це — «соромно»? Забули, як це...

Заходи оргкомітету з відзначення 100-річчя від дня народження Бориса Гмирі - це 17 пунктів, затверджених головою цього комітету Міністром культури Юрієм Богуцьким. Член оргкомітету — спадкоємиця видатного співака, голова Фонду Бориса Гмирі Ганна Принц. Ось вона, та сама унікальна людина, котра на громадських засадах «державу зводить». А на державному рівні? (У заходах задіяні Міністерство культури і мистецтв, Національна музична академія ім. П. І. Чайковського, Київська, Сумська і Харківська облдержадміністрації, Держкомінформполітики телебачення і радіомовлення, Національний банк України, Національна опера.) На жаль, "державний рівень" не об'єднав усіх задіяних на папері відповідним кошторисом заходів, фінансування яких було б затверджене постановою уряду. Як це було, скажімо, 1999-го року на увічнення пам'яті Анатолія Солов'яненка або «для проведення аварійно-відбудовних робіт» у садибі Івана Козловського...

▪ ▪ ▪

Із депутатського запиту

До Прем'єр-міністра України з депутатським запитом «Про свідомий зрив вищими державними посадовцями відзначення 100-річчя Бориса Гмирі, харизматичної постаті української і світової культури, та вжиття термінових заходів для виправлення ганебної ситуації» звернувся на сесії Верховної Ради Володимир Яворівський.

«19 травня 2003 року я звертав Вашу увагу на недопустиме зволікання з прийняттям постанови Кабінету Міністрів України «Про заходи з відзначення 100-річчя Бориса Гмирі», які були затверджені оргкомітетом ще 2 грудня 2002 року, з визначенням обсягу фінансування, що унеможливило роботу оргкомітету та Фонду Бориса Гмирі. <...> Я вважаю, що Вашою зайнятістю вже вкотре скористався віце-прем'єр-міністр з гуманітарних питань і свідомо затягнув вирішення цього важливого державного заходу. <...> Ви маєте унікальну можливість продемонструвати свою національну свідомість і гордість за Україну, за її геніального Бориса Гмирю, взявши, врешті-решт, під свій особистий контроль відзначення 100-річчя від дня його народження».

▪

Коли Віктор Федорович зайнятий

«Прийняття ще однієї окремої постанови є, на думку оргкомітету, недоцільним, оскільки план ювілейних заходів вже розроблено, затверджено головою оргкомітету Міністром культури і мистецтв Ю. П. Богуцьким та успішно реалізується. Мінкультури, Мінфіну і Держказначейству доручено Кабінетом Міністрів визначити обсяг фінансування цих заходів та забезпечити їх здійснення» — цитуємо відповідь віце-прем'єр-міністра України Дмитра Табачника на депутатський запит Володимира Яворівського.

1954 рік. Київщина. Ліси. Віра Августівна і Борис Романович.

Кілька запитань держмужам

Як оргкомітет сформував думку про недоцільність постанови, якщо він не збирався з цього приводу?

Як може «успішно реалізовуватися план заходів», якщо навіть небідний «культурницький» кошторис Києва не передбачив жодної копійки ні на пам'ятник Б. Гмирі біля Національної філармонії України (ми швидко до Швейцарії добралися і там пам'ятник поставили пам'ятник вихідцеві з України геніальному Сержу Лифарю, до ювілею якого ще кілька років, ні на Хрещатик вийти і пам'ятник українцеві Гмирі звести своїм міським чи загальним українським коштом), ні на проведення міжнародного конкурсу співаків імені Б. Гмирі, ні на створення меморіального музею-квартири Б. Гмирі на базі його помешкання (вул. Хрещатик, 15, кв.33)? Щоправда, у заходах стосовно цього пункту написано обережно: «вивчити можливість». Мабуть, чекають як приводу аварійно-відбудовних робіт, а не сторіччя видатного співака. Скільки буваю в оселі Бориса Гмирі, дивлюсь, даруйте, у стелю та по кутках — ось-ось луснуть. Щілини з півдолоні. Дух перехоплює.

Пишете, пане Дмитре, «залишається невирішеним питання відбудови садиби Б. Р. Гмирі у м. Лебедині. Це пов'язано з тим, що архіви не зберегли документів, які вказували б на адресу, за якою проживав Б. Р. Гмиря»? А от Борис Ткаченко з Лебедина в своєму листі пише: «Відновлювати садибу не обов'язково на старому місці, бо то було б на околиці. Простіше було б поставити хату в пустуючому нині сквері Лебедина. А тоді запозичити досвід у боромлян і піднести підупалу славу лебединого міста, заходитись перекonувати піснею і красою наші заледащілі й зачерствілі душі.

Ну що ж, хто хоче щось робити, шукає засоби, а хто не хоче — причини?

Або пишете, що до 1 серпня буде приведено в належний стан надгробок на могилі Бориса Романовича на Байковому кладовищі. А він, скажу вам, у належному стані завжди. Так, там є «фронт робіт», так би мовити. Та про нього досі ніхто й не цікавився, ніхто й копійки не витратив. Крім Ганни Василівни Принц та того робітника кладовища, котрий виконував волю дружини Бориса Романовича, тепер також покійної Віри Августівни, ніхто й не знає, ЩО саме там треба зробити. А ви пишете ти що підписуєте — все одно.

Підіб'ємо підсумок? Питання з квартирою-музеєм на Хрещатику не «вивчене», тож і не вирішене, чекаєте, поки завалиться, садиба не відтворена, пам'ятника нема...

Кажете, передбачено кошти на випуск двох компакт-дисків із записами творів у виконанні Бориса Гмирі (так, їх титанічними зусиллями добилася заступник начальника управління культури столиці В. Ліновицька); оргкомітет вишукує можливості для видання книги «Романси та українські народні пісні» з його репертуару та підготовки документального фільму. Якщо передбачені, то де вони, і навіщо вишукувати, коли, кажете, є розпорядження номер 558 і доручення уряду Міністерству культури і мистецтв, Міністерству фінансів та Державному казначейству з фінансування, і цього досить?

Ми зв'язалися **з заступником начальника управління фінансування освіти, культури і науки Мінфіну Тетяною КОРИТЬКО.** Вона підтвердила наявність такого доручення. І сказала:

— 16 липня надіслали на адресу Міністерства культури листа, в якому повідомили, що розглянемо заходи з відзначення ювілею Бориса Гмирі і визначимося з фінансуванням у разі надходження їх в установленому порядку. Фінансування заходів повинно здійснюватися відповідальними виконавцями в межах видатків державного бюджету, які передбачаються їм за відповідними бюджетними програмами, а також за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Пам'ятаю, каже Тетяна Михайлівна, оргкомітет з відзначення ювілею Гмирі збирався, навіть мене туди запрошували. Сперечалися, що включити, бо не на все є кошти. Але так поговорили і розійшлися. Тепер ось Міністерство культури мало б подати заходи з відзначення, кошторис, і вже тоді йшлося б про конкретні кошти.

Майже слово в слово повторила порядок фінансування і **заступник начальника управління видатків Держказначейства Тетяна ШКЛЯРЕНКО:**

— Ми виконали план фінансових призначень за півріччя, сподіваємося, що виконаємо його і за сім місяців. Але Держказначейство не може знати, на які конкретно заходи витрачають кошти головні розпорядники, в даному разі Міністерство культури. Воно мало ще в 2002 році, коли формувався бюджет нинішнього року, подбати про відзначення цієї дати і обстоювати доцільність витрат...

Запитала я про це по телефону в **заступника міністра культури і мистецтв, секретаря оргкомітету з відзначення сторіччя Гмирі, Василя РОМАНЧИШИНА** (міністр, він же голова оргкомітету з відзначення сторіччя Гмирі, Юрій Богуцький якраз у відпустці). Василь Григорович попередив, що на такі запитання міністерство не дає відповіді по телефону, а тільки на офіційний письмовий запит редакції. Та все ж таки сказав, дякую йому, що подавали пропозиції, інакше міністерство не змогло б виділити кошти на відзначення дати. ***Сума — 80 тисяч гривень, — відкрив таємницю Василь Романчишин. А на що вже їх витратити, каже, будуть радитися з Фондом. І це за тиждень до дати. Урочистості відбудуться у вересні.***

— Пропють їх та й усе відзначення? — запитую.

— Ні, — каже Василь Григорович, — глибоко помиляєтеся... Про співака готуться вистава, будуть урочистості, науково-практична конференція...

— А пам'ятник, квартира-музей, садиба, книжка?.. — веду далі.

— Про пам'ятник і квартиру ми на тому тижні написали листа до столичної держадміністрації, поки що відповіді нема, але, кажуть, будуть серйозно займатися, актори у виставі — вони ж на ставку працюють. Оренда залу в Національній опері всього тисяч з 18 коштує...

Що ж, потусуємося бомондом з нагоди в Національній опері, позмагаємось у красномовстві і перехилимо чарку-другу — невелика то праця над «зледащілими та зачерствілими душами»...

А науково-практична конференція? То в листі-відповіді пан Табачник написав, що в Національній музичній академії імені П. І. Чайковського вона «з успіхом пройшла». Принагідно повідомляю: не було її, ні з успіхом, ні — без. Справді харизматична постать української і світової культури Борис Гмиря, щоб без тіні сумніву (мовляв, є в заходах та нещасна конференція — значить, пройшла), отак безоглядно рапортувати... Зводити на похапки і дрібноту.

На пам'ятник від українського народу

Талант Бориса Гмирі належить людству, серце своє він віддав українському народові, для якого жив і творив. Він ніколи й ні на що не розмінював свою палку і вірну любов до України, не уявляв свого життя і творчості поза її межами.

Наш святий обов'язок — зробити все, щоб у древньому Києві, де Борис Гмиря жив і творив своє незрівнянне мистецтво, постав йому пам'ятник від українського народу.

Просимо підтримати цю благородну й патріотичну акцію.

Фонд Бориса ГМИРІ.

АКБ «Київ» у м. Києві, р/р 26006000429201, МФО 322498, ідент. код 21523713, з поміткою «На пам'ятник Гмирі»; 01001, Київ-1, Хрещатик, 15, кв.33; тел. (8-044) 229-17-07.

Лекція в Пекіні. Російська вокальна школа та творчі принципи Гмирі. Січень 1957.

Якою була воля Віри Августівни

Борис Гмиря помер 1 серпня 1969 року. Минуло 27 років, і на сороковий день не стало Віри Августівни. Це був — переставте 9 і 6 місцями — 96-й. Коли ховали Бориса Романовича, дружина наказала робітникам кладовища повністю забетонувати місце поруч з його могилою і залишити тільки заглиблення для урни, таким вона бачила місце для себе після смерті. Про кремацію говорила й Ганні Василівні. А ще: нічого не писати на її могилі, поховати урну в ногах чоловіка... На те Ганна Василівна сказала, що ховатимуть поруч, що на надгробку краще написати слова «Прекрасна і вірна дружина Віра Августівна». На це вона погодилася...

— А коли прийшов час ховати Віру Августівну, то воля її про кремацію збулася, — каже Ганна Василівна. — Робітник з кладовища навіть підтвердив: забетоновано так, щоб не було можливості ховати у труні...

Борис Романович і Віра Августівна прожили разом 20 років. У любові, щирості й вірності. Цього так не вистачає людям нині.

▪ ▪ ▪

Урядові на замітку: хто такий Борис Гмиря

Син простої української родини, він досяг вершин світового виконавського мистецтва. Твори у виконанні Бориса Гмирі включені в найпрестижніші музичні каталоги, а ім'я його серед найвидатніших вокалістів світу. У 1962-у році воно внесене до престижної Міжнародної енциклопедії «Who is who?», 1992-го до списку ста славетних українців за тисячолітню історію України, 2001-го — до альманаху «Видатні діячі України минулих століть», 2002-го — до альманаху «Золота еліта України». Соліст Харківського (1936) і Київського (1939-57) театрів опери та балету, народний артист СРСР (1951), лауреат Державної премії СРСР (1952), нагороджений орденом Леніна (1960).

Репертуар Бориса Гмирі — це 600 камерних творів, 39 оперних партій (проспівав 75 арій), 85 фрагментів із вокально-сценічних та симфонічних творів. Він виконував провідні партії в операх «Тарас Бульба» М. Лисенка, «Борис Годунов» М. Мусоргського, «Руслан і Людмила» та «Іван Сусанін» М. Глинки, «Фауст» Ш. Гуно, «Моцарт і Сальєрі» М. Римського-Корсакова, «Богдан Хмельницький» К. Данькевича, «Милана» Г. Майбороди та ін.

У камерному репертуарі — «Шевченкіана», монографічні концерти українських та російських народних пісень і романсів, «М. Лисенко», «П. Чайковський», «О. Даргомижський», «С. Рахманінов», «Бах і Бетховен», «Моцарт», «Гріг» тощо; вокальні цикли: «Зимовий шлях» Ф. Шуберта, «Перські пісні» А. Рубінштейна, «Пісні й танці смерті» М. Мусоргського, «П'ятиденка» Д. Шостаковича.

Безпрецедентними у світовій практиці були випуск і попит на платівки Бориса Гмирі. Так, з 1945 по 1970 роки в СРСР було випущено понад 200 платівок з його співом тиражами від 100 тисяч до 600 тисяч. Вони перевидавалися 120 разів і розповсюджувалися по всьому світу.

▪

▪ ▪ ▪

На 5 серпня у квартирі-музеї Бориса Гмирі, де мешкає його спадкоємиця, де розміщено і Фонд, намічено презентацію ювілейної монети, випущеної Національним банком України, а також погашення марки, виданої «Маркою України» до вікового ювілею видатного нашого земляка Бориса Гмирі. Надійдуть у продаж і конверти з нагоди цієї дати. Автор ескізів художниця Лариса Корень.

▪

Публікацію підготувала Світлана ПИСАРЕНКО. Фото з родинного альбому Бориса Гмирі. Публікується вперше.

2. Африканський екстрим і гуманізм наших військових місіонерів

СПЕЦІАЛЬНИЙ РЕПОРТАЖ

За техніку прикро

Автопарк українського батальйону в Сьєрра-Леоне налічує майже 250 одиниць і 220 бетеєрів. Техніка відносно стара (1983—1987 рр.), але витривала. «Урали» і ЗІЛи добре зарекомендували себе в африканських умовах. Вони стійкі до місцевого клімату, мають чудову прохідність місцевим бездоріжжям. Нині сезон дощів, дороги розмито і пройти ними можуть лише ці машини. Українську техніку (майже 80 машин) здають в оренду місіям інших країн. Замбійцям, пакистанцям, гвінейцям... Колег по «Юнамсилу» дивують не лише наші автомобілі, а й наші водії, їхня широка спеціалізація. Українці не просто водії, вони водночас і чудові механіки, здатні самотужки усунути будь-яку неполадку в машині.

Наших хлопців, у свою чергу, вражає вузька спеціалізація колег по місії. Кажуть, якщо у водія виникає поломка на маршруті, він викликає українську бригаду ремонтників. За словами командира роти ремонту автомобільної техніки майора Сергія Моторця, українці намагалися вчити побратимів-миротворців із інших контингентів, але ті переймати досвід не хочуть. А від такого ставлення до справи страждає наша техніка. Режим експлуатації машин орендарями — екстремальний. Але на конфлікти наші не йдуть. Бережуть мир усередині миротворчої місії.

Наш залізний птах долетить до африканської глибинки

Чотири наші вертольоти Мі-8 перевозять військовослужбовців місії ООН, вантажі, пасажирів, ведуть бойове патрулювання на кордоні з Ліберією, Гвінеєю. За потреби здійснюють пошуково-рятувальне забезпечення над суходолом і над водою. За три місяці ротації вертольотчикам навіть одного разу довелося рятувати російських колег. Російський вертоліт з пасажирами на борту зробив вимушену посадку в океані: неправильно спрацювала протипожежна система.

Наші екіпажі перевозять також заарештованих, суддів на острів Бонте, де розташована в'язниця для військових злочинців.

На території Сьєрра працюють два військові авіазагони — російський і український, а також цивільні російські і місцеві комерційні авіакомпанії. Приміром, десятихвилинний переліт із Мамійоко до Лунгі через затоку коштує 20 доларів.

Після листопадового інциденту 2001 року з українським вертольотом лише компанії «Парамаут» дозволено нині нічні польоти. Тоді українська машина, здійснюючи нічний переліт, зіткнулася з поверхнею води і вертоліт вибухнув, екіпаж загинув (безвісти зникли два члени екіпажу і двоє пасажирів). Спеціальна комісія, яка розслідувала причини катастрофи, винесла вердикт: людський фактор.

За три місяці наші крилаті миротворці налітали 500 годин. Українські льотчики можуть лише позаздрити колегам.

Вертольотчики, яким зверху видно краще, кажуть, що Африка небезпечна не лише економічними війнами за алмазні копальні. На території і Ліберії, і Сьєрра-Леоне досі збереглися племена канібалів.

Дуже важка ситуація на сході країни. Вертольотчики розповідали, що, з обов'язку служби залітаючи у віддалені поселення, бачили жахливу бідність і голод серед місцевого населення. Перше запитання, коли африканці оговтуються після приземлення вертольоту (адже багато хто з них бачить залізного птаха вперше): чоп-чоп? «Чоп-чоп» у перекладі з місцевої говірки означає щось на зразок нашого «гам-гам».

За словами командира 20-го окремого вертолітного загону полковника Василя Чупа, це витримати важко. З одного боку, серце стискається, коли бачиш голодні очі дітей, з другого — місцеві аборигени непередбачувані і запросто можуть відкусити руку того, хто дає. Тому миротворці дістали рекомендації з місцевим населенням тримати нейтралітет, без охорони не вступати в контакт і нікому нічого не давати.

Ми були свідками бійки дітей, яким дали кульок із бубликами. Прийняти подарунок вони не здатні. Під час бійки пакет упав на землю і його розтоптали. Гостинці не дісталися нікому.

«Перший раз я почувався тут космонавтом»

Олег Щербина родом із Горлівки Донецької області. Працював на шахті ім. Леніна. В армію прийшов за контрактом. Був на першій ротації нашого контингенту в Сьєрра-Леоне. Тоді хлопець подав заявку до військкомату і пройшов конкурс (40 осіб на місце миротворця). Повернувшись, Олег купив квартиру, допоміг матеріально мамі й сестрі. На нього чекало місце на шахті. Але він знав: якщо стане цивільним, потім його не візьмуть у миротворчу місію.

— Уперше почувався в Африці космонавтом, — згадує Щербина. — Підкоряла місцева екзотика: пальми, океан... Із усіх знайомих я єдиний був на Атлантичному океані. Ще за це й гроші отримував.

Перша ротація для Олега тривала чотири місяці. Він прибув до Сьєрра в грудні 2000-го. Новий рік зустрічали на новому місці, але з прикрашеною ялинкою, в шортах і з кухлем апельсинового соку.

Цього року все було серйозно: їдальня і каримеки з кондиціонерами. У Порт-Локо знайшли рослину, схожу на кримську сосну, тільки замість голок у неї вузьке пласке листя. Іграшки на ялинку зробили самі. Дідом Морозом був начальник клубу, а Снігуронькою — негритянка.

Цієї ротації Олег побував у найвіддаленіших куточках країни. Перевозив біженців (наші водії перевезли майже 16 тисяч осіб за цей рік), ліберійських солдатів, які здалися урядовій армії, ротації місії, гуманітарні вантажі.

Через відсутність дороговказів у Сьєрра-Леоне нашим миротворцям доводилося непросто. Деякі ділянки і дорогами важко назвати. Здалеку здається, що то пересохле річище. Олег якось довго піднімався по такому руслу, доки не побачив озброєних людей, вдягнених у не відому йому форму. Хотів купити в них сигарет. Протягнув леони. А вони у відповідь: мовляв, у нас такі гроші не ходять. З'ясувалося, що заїхав на територію Ліберії.

— Під час першої ротації, — згадує мій співрозмовник, — перевозили ребелів (повстанців), які здалися урядовим військам, і зброю. Тоді заїздили до них у табір і оонівський представник домовлявся про процедуру передання. Затим повстанців разом зі зброєю садовили у вантажівки і везли на спеціальні пункти. Там за добровільно здану зброю їм платили гроші: за автомат — 200 доларів США, за гвинтівку — 150, за пістолет — 100. Багато з них таку пропозицію сприймали як загрозу і вибігали до машини з гранатометами: мовляв, ми це можемо за себе постояти...

Цього разу найекстремальнішим рейсом Олега Щербини було перевезення з кордону Ліберії озброєних повстанців, які здалися і попросили політичного притулку в уряду Сьєрра-Леоне. До цієї акції поставилися насторожено, вживши необхідних заходів безпеки. Кортеж із двох наших машин супроводжувала озброєна до зубів місцева охорона. Олег розповів, як рік тому була схожа ситуація. Уряд Сьєрра-Леоне прийняв на свою територію ліберійських повстанців, які нібито здалися, а насправді впустив троянського коня. Ті, що «здалися», були спеціально засланим терористичним угрупованням і підняли повстання в глибині Сьєрра-Леоне.

Ольга ВАУЛІНА.

Київ—Фрітаун—Київ.

Закінчення. Початок у № 140.

Найгірший батько

Грема Кіршоу, мешканця англійського містечка Клітроя, визнано «найгіршим батьком Великої Британії».

Такого титулу англієць удостоєний за те, що якось пізно ввечері, перебуваючи за кермом у нетверезому стані, він потрапив у аварію і зник з місця пригоди, «забувши» на пасажирському сидінні розбитого авто свого маленького сина в сльозах.

Пізніше поліція знайшла горебатька, котрий спав під навісом у власному саду. Як з'ясувалося, рівень алкоголю в його крові щонайменше удвічі перевищував допустиму норму. А за два місяці до аварії Кіршоу було позбавлено права керування автомобілем.

Суд присудив йому чотири місяці ув'язнення. Після винесення вироку журналісти й охрестили Кіршоу «найгіршим батьком Великої Британії».

Київ, Кієв чи Кийов?

Як тільки не називають столицю України! За радянських часів у світі про існування Києва (в українському звучанні цього слова), схоже, ніхто не підозрював. Натомість активно використовували російськомовний варіант назви міста. Тому на усіх закордонних картах світу, опублікованих до 1991 року, столиця УРСР значилася як Kiev.

Винятком із цього правила була Польща. Певне тривале перебування Києва у межах Речі Посполитої всерйоз і надовго закарбувало у польській свідомості, що Київ —це насправді Кийов. До речі, від звички називати столицю України на свій манер Польща не відмовилася. Поїзди з Варшавського вокзалу досі відправляються «до Кийова».

Із проголошенням незалежності та падінням «залізної завіси» українці змогли виїжджати за кордон, а іноземці почали масово відвідувати Україну. Тож питання про те, як називають українську столицю у світі, стало справді вагомим. Звичайно, прогресивні кияни наполягали на українському варіанті назви свого міста.

Проте перед ними постала неочікувана лінгвістична проблема. З'ясувалося, що, по-перше, звук «и» в англійській мові просто не існує, а, по-друге, як з'єднати неіснуючий «и» зі звуками «йі»? Тож попервах варіантів україномовної транслітерації слова Київ було безліч: і Kyyiv, і Kiyyv, і Kyyiw. Для будь-якої англомовної особи такі буквосполучення сприймаються як шифровки. Зрештою, вітчизняні лінгвісти домовилися транслітерувати Київ як Kyiv. Певно, сподіваючись на те, що кожен іноземець хоч раз в житті та почує назву нашої столиці і назавжди намертво пов'яже її із запропонованим написанням.

Однак, на мою думку, проблема полягає не в тому, що світ досі називає Київ то по-польськи то по-російськи. А в тому, що і нині на українських вокзалах автобуси відправляються «с Кієва», а на дороговказах на шосе нерідко можна побачити напис — «Kiev». То хто вчитуватиметься у складні для європейців звукосполучення, коли ми самі пропонуємо їм спрощений та звичний російсько-радянський варіант? Так простіше.

Галина СОКОЛОВСЬКА.

А ЯК У НИХ?

Президент назавжди

Нещодавно в інтерв'ю трьом білоруським телеканалам Олександр Лукашенко заявив, що «референдуми — своєрідні всенародні віче, невід'ємна риса слов'янського населення». Річ у тім, що Лукашенко, який вичерпав законні підстави залишатися біля керма влади, намагається віднайти спосіб залишитися президентом. Способи такі є, от тільки побіжний аналіз географії неконституційного продовження владних повноважень показав, що ця технологія властива кому завгодно, але тільки не слов'янам. Мало того, у всій Європі не виявилося любителів продовжувати перебування при владі «всенародним вічем». Поки що...

Таджикистан: готуй сани влітку

У червні в Таджикистані відбувся референдум, на якому громадяни країни схвалили внесення 56 поправок до Конституції. Головна з них: президент Емомалі Рахмонов дістав можливість залишатися главою держави до 2020 року. Рахмонов поступово готував грунт для цього. Він очолив Таджикистан у 1992-му як глава парламенту. Уже через два роки його обрали на перший п'ятирічний термін (за тодішньою Конституцією йому дозволялося лише два). Однак уже напередодні переобрання у 1999 році Рахмонов запропонував трохи підправити Конституцію. І замість двох дозволених президентських термінів по п'ять років у ній було зазначено лише один, але вже семирічний. Відповідно, 1999 року в Душанбе вирішили вдати, що згідно з новою Конституцією новообраний пан Рахмонов відсиджує свій перший термін, який і має завершитися 2006 року. Але не минуло і цих семи років від моменту прийняття тої Конституції 1999 року, як у Душанбе виявили, що в ній можна ще багато чого виправити. Тепер на всі попередні терміни Емомалі Рахмонова не зважають. 2006 року його можна знову обирати на перший термін, а через сім років — на другий. Варто зазначити й те, що одна з нових поправок вилучає з Конституції статтю, яка обмежує вік президента — не старше 65 років. У 2020-му панові Рахмонову буде 68.

Зімбабве: нервових просимо вийти

Після здобуття Зімбабве незалежності 1980 року першим прем'єр-міністром країни став Роберт Мугабе. Саме він залишився президентом після зміни форми державного устрою. Мешканці цієї африканської держави любили свого президента, називали його другим Нельсоном Манделою. Любов президента до народу була взаємна: у лютому 2000-го, коли закінчився термін його конституційного перебування при владі, Мугабе організував референдум з проекту Основного Закону, запропонованого урядом. Новий варіант документа передбачав надання членам уряду імунітету від судового переслідування, а самому Мугабе давав змогу балотуватися в президенти ще на два терміни. Референдум було виграно, в березні 2000 року Мугабе знову виборював пост глави держави. Щоб зберегти народну любов до себе, Мугабе довелося вжити неординарних заходів. Зокрема, під час виборів у Зімбабве було заборонено будь-яку критику щодо нього, а більшості спостерігачів просто запропонували залишити країну.

Правозахисники заявили, що й сам референдум, і наступну «елегантну перемогу» Мугабе сфальсифіковано. Зокрема, йшлося про те, що під час підрахунку голосів не було враховано підсумки голосування в містах. Результату, який сам Мугабе назвав перемогою, вдалося досягти за рахунок залякування опозиції, знищення преси і ослаблення судової гілки влади.

Туркменистан: референдум — річ непотрібна

Розпочиналося все тут, як і в інших республіках СНД, з проголошення Туркменією незалежності. Першим президентом став Сапармурат Ніязов, саме він їм залишиться назавжди.

Ніязов, маючи пристрасть до неконституційного продовження повноважень, унікальний, бо взагалі не використовував для цього референдум. Довічним президентом Ніязова обрав туркменський меджліс (парламент) 28 грудня 1999-го. Сам парламент було обрано туркменами за кілька тижнів до історичного рішення про політичну канонізацію Ніязова. Щоб голосування пройшло без безглуздих дискусій, до виборів у меджліс було допущено тільки тих людей, яких особисто відібрав президент. Цілком природно, що до виборчих бюлетенів не потрапили прізвища членів незалежних партій. Через те, що таких у Туркменистані немає. Єдиною легальною політичною силою країни є Демократична партія Туркменистану. Політичні збори без санкції влади заборонено, всі засоби масової інформації перебувають під цілковитим контролем уряду і навіть заборонено продаж іноземних газет.

Лівія: усе геніальне просто

Засіб, з допомогою якого без будь-яких виборів продовжив свої повноваження Муаммар Абу Міньяр Аль-Каддафі, він міг би запатентувати. Прийшовши до влади у вересні 1969-го на чолі невеликої групи військових офіцерів, Каддафі протягом довгих 11 років боровся за те, щоб її утримати. Поки, врешті-решт, не зрозумів: втратити можна лише те, що маєш. А тому 1980 року Каддафі залишив посаду генерального секретаря Генерального народного конгресу і перестав бути політичним лідером Лівії. Водночас Муаммар, звісно ж, простежив, щоб керівні посади в державі обійняли «правильні» люди. Відтоді, не маючи жодного формального стосунку до уряду та конгресу, Каддафі керує країною з тіні, оточений кількома радниками, які заслуговують на довіру. Усе розділено по-чесному: комусь дісталися посади, комусь — мундири та крісла, а Каддафі одержав реальну владу, без звичайної у таких випадках відповідальності. Усе погане і добре в Лівії здійснюють в ім'я Каддафі та за його дорученням. Змінюються уряди та лідери Генерального народного конгресу, але всі лівійці знають, хто є їхнім батьком і наставником. Лівія вже давно живе не за Конституцією і не за Кораном, а за Зеленою Книгою, написаною Каддафі.

Узбекистан: поділяй і владарюй

Коли 1 вересня 1991 року Узбекистан проголосив незалежність, перший секретар Комуністичної партії Узбецької РСР Іслам Карімов вирішив стати президентом. У грудні 1991-го було організовано вибори, на яких, на думку Карімова, за нього проголосувало 88% виборців. Узбецька Конституція проголошує поділ влади, але реально вся влада зосереджена в руках президента. Судову систему цілком підпорядковано виконавчій владі, президент призначає губернаторів.

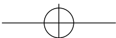
Карімов — великий прихильник референдумів. Однак використовує він їх не для того, щоб змінювати Основний Закон, а для того, щоб переобиратися на нові терміни. Механізм продовження повноважень за допомогою референдуму дуже надійний, бо унеможливлює будь-яку політичну альтернативу, на голосування виноситься лише одне прізвище. Вперше Карімов організував референдум щодо продовження своїх повноважень у грудні 1995 року, коли добігав кінця перший термін його правління. Ще один національний референдум з цього самого питання лідер Узбекистану провів 27 січня 2002 року і тепер має намір правити аж до грудня 2007-го.

Сирія: крісло у спадок

Соціальні вибухи, які мали місце в середині 60-х, призвели до того, що на чолі країни внаслідок воєнного перевороту став міністр оборони Хафіз Аль-Асад. Аль-Асад захопив владу в листопаді 1970 року і проголосив себе прем'єр-міністром. Перші місяці свого правління «прем'єр-міністр» займався створенням організаційної структури свого уряду, побудовою своєрідної сирійської «вертикалі». Процес наведення ладу в країні закінчився у березні 1971 року референдумом, на якому Асада було проголошено президентом на 7 років.

Перераховувати всі «хитромудрощі», за допомогою яких Асад залишався при владі, довго. Адже цей політик правив Сирією 30 років і його правління скінчилося лише зі смертю президента в похилому віці. Одразу після тяжкої втрати сирійський парламент вніс зміни до Конституції, якими знизив мінімальний вік для потенційного президента з 40 до 34 років. Це дало змогу синові Асада — Башару Аль-Асаду легально бути висунутим у президенти. 10 липня 2000 року Башара Аль-Асада обрано президентом на референдумі, який сам він і скликав. За офіційними даними, Асад-молодший одержав 97,29% голосів виборців.

Підготувала Яна СТАДІЛЬНА.

ОБ'ЄКТИВ

25 липня. Москва. Шосте засідання групи (зліва направо: Перший віце-прем'єр Білорусі Андрій Кобяков, Перший віце-прем'єр Казахстану Сауат Мінбаєв, Перший віце-прем'єр Росії Віктор Христенко і Перший віце-прем'єр-міністр, Міністр фінансів України Микола Азаров) з питань формування Єдиного економічного простору.

26 липня. Полтава. Вшанування пам'яті видатного письменника, правозахисника Володимира Короленка в зв'язку з його 150-річчям.

27 липня. Луганщина. Шахтарі державного підприємства «Ровенькиантрацит» підняли на-гора з початку року 5000000 тонн вугілля.

28 липня. В Одеській області розпочала роботу міжвідомча комісія з питань соціально-економічного розвитку придунайського регіону. На знімку: голова комісії — заступник міністра економіки і з питань євроінтеграції України Сергій Романюк (праворуч) та голова облдержадміністрації Сергій Гриневецький.

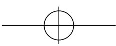
27 липня. Львів. Україна у скорботі — річниця Скнилівської трагедії, під час якої загинуло 77 осіб.

30 липня. Міжнародний дитячий центр «Артек». Міжнародний ерокосмічний фестиваль «Сузір'я Артек».

31 липня. Донецьк. У рамках роботи україно-польського бізнес-форуму Голова Ради міністрів Республіки Польща Лєшек Міллер (другий праворуч) і Прем'єр-міністр України Віктор Янукович (у центрі) відвідали державну холдингову компанію «Топаз».

Супермени–всевмільці чи хитруни з «МАВТ»?

або Що стурбувало народного депутата України Юрія Соломатіна в публікації «Та вас уб'ють!»

ЖУРНАЛІСТСЬКЕ РОЗСЛІДУВАННЯ

Першим на згадану кореспонденцію («Голос України» за 8 липня н. р.) відгукнувся начальник інформаційного центру управління радіоактивними відходами державного спеціалізованого підприємства «Комплекс» Валерій Антропов. Нагадаю, в ній ішлося про те, що акціонерне товариство «МАВТ» розробило установку, здатну знижувати активність радіоактивних елементів, котрі зберігаються у відомому об'єкті «Укриття», майже до фонового рівня, і тоді їх можна буде ледь не голими руками звідти вилучити. Отже, новинка несе небачене технологічне полегшення й значне заощадження коштів.

Цікаво і важливо те, що, як запевнив голова правління АТ «МАВТ» Михайло Бершадський під час нашої зустрічі, для вдосконалення установки, аби вона запрацювала на повну потужність і стала у пригоді, товариству потрібні не кошти, а право й дозвіл. Як не вхопитися за таку важливу для нашої країни ідею, навіть якщо вона неймовірна? Про це і йшлося у згаданій кореспонденції. Яка друкувалася, до речі, під рубрикою «Очевидне—неймовірне».

Антропов прийшов з вагомими аргументами

Валерій Михайлович подякував автору й редакції за порушену тему і одразу обурився:

— Та ми свого часу відгукнулися на пропозицію автора цієї новинки Анатолія Кіндеревича. Пропонували йому провести випробування установки. Попросили лише одне — подати нам програму, склад обладнання і вимоги для його розміщення. Такі неодмінні вимоги будь-яких технічних випробувальних процедур. Але ми досі не отримали жодної відповіді від Кіндеревича.

А отже, не було демонстрації установки на Чорнобильській АЕС, де могли б скільки завгодно виділити радіоактивних матеріалів для досліджень і перевірки в дії її ефективності.

На моє прохання Валерій Антропов привіз до редакції копію відповіді-запрошення до співпраці від 10 жовтня 2002 року директора ДСП «Комплекс» В. Жилинського директору приватної фірми «САІН» О. Семещенку. Бо саме останній, а не сам А. Кіндеревич, звернувся до «Комплексу» з письмовим проханням провести випробування обладнання для дезактивації.

Отже, наприкінці минулого року посередником у розв'язанні всіх питань перевірки придатності для використання обладнання А. Кіндеревича виступала фірма «САІН». Погодьтеся, копії листів О. Семещенка і В. Жилинського свідчать: домовленість була не випадковою — десь за чаркою чи мимохідь на вулиці.

Насторожив і зацікавив набат

Я, автор тієї публікації, «клюнув» на набат «МАВТ» не випадково. У поширеному, як підтвердив голова правління цього АТ Михайло Бершадський, багатьом газетам письмовому повідомленні переконливо доводилося ось яке твердження. **«Ми підкреслюємо і водночас заявляємо: на основі наших теоретичних і практичних досліджень уже в найближчі один-два роки можна буде створити установки, які дозволять дуже швидко знижувати активність радіоактивних елементів майже до фонових. Радикально буде розв'язано завдання повної дезактивації вилучених радіоактивних матеріалів. Саме це, а ні що інше, дозволить нарешті ліквідувати об'єкт «Укриття» з його небезпечною начинкою і зняти ядерну загрозу в Європі й насамперед в Україні».**

А перед цим висновком у тому письмовому повідомленні втлумачувалося: пил, на який прискорено перетворюються радіоактивні матеріали, що зберігаються в «Укритті», в 2013 році неодмінно вибухне. Станеться страшна ядерна катастрофа.

То як не зреагувати на таке застереження? А під час нашої зустрічі М. Бершадський у присутності А. Кіндеревича не раз наголошував: **«Ми не просимо грошей, нам потрібні лише право і дозвіл».**

Представник «МАВТ» увів в оману...

Юрій Соломатін, секретар Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, звернувся з проханням до головного редактора нашої газети дати роз'яснення, що представник АТ «МАВТ» увів в оману кореспондента й читачів. Бо те товариство не збирається нічого задарма робити, а для втілення своїх розробок пропонує забезпечити цілковите фінансування своєї діяльності у сумі 700 мільйонів доларів США. Докладно все викладено у листах АТ до Президента України, Голови Верховної Ради, Прем'єр-міністра України.

Знаєте, досить цікаві ці листи. Передусім винятковою впевненістю М. Бершадського у надзвичайних можливостях товариства. Ще б пак! Нині воно нібито володіє найунікальнішим науковим потенціалом і високоефективними технологіями авторського права, аналогів яких нема ні в Україні, ні за кордоном. Мало того, АТ готове взяти на себе відповідальність за реалізацію низки програм, впровадити їх у виробництво.

Ознайомся, читачу, не пошкодуєш

Найпершою серед найважливіших програм, за реалізацію якої товариство бере не себе відповідальність, автор листа називає «ліквідацію четвертого блоку ЧАЕС, дезактивацію радіоактивної техніки у зоні відчуження». А потім — за переробку радіоактивних відходів АЕС України і зарубіжних країн. Виробництво важкої води, дорогоцінних металів (золото, платина), рідкоземельних матеріалів, високострумонесучих кабелів, унікальних гідропресових установок для синтезу надтвердих матеріалів та ін. І навіть створення нової високоточної зброї, літальних апаратів нового типу на гравітаційній основі.

Автор листа особливо наголошує: унікальні технології для здійснення чорнобильської програми нині має лише АТ «МАВТ». І далі. Товариство планує **(підкреслюю, саме планує. — Я. Г.)** витрати на її реалізацію 700 млн. доларів США.

А для здійснення всіх програм Михайло Іванович просить: спочатку надати АТ право на перелічені види робіт, затверджене Указом Президента на термін не менш як десять років. А далі — забезпечити їх фінансування. У який спосіб?

А заковика, певно, у танках

І ось тут стає очевидною втрата логіки викладу пропозицій і прохання. Заковика полягає в тому, що основною справою АТ досі була торгівля зброєю, військовою технікою і технологіями. Але у 2001 році товариству заборонили працювати над модернізацією індійських танків і бойових машин піхоти, від чого Україна втратила, вважає М. Бершадський, майже мільярд доларів прибутку. А далі він запевняє: товариство готове (!) відновити роботи з Індією, і тоді бюджет нашої держави отримає мільярдні прибутки. Але це може бути за умови, якщо Президент України дозволить, щоб ПДВ і податок на прибуток, які сплачуватимуть заводи військово-промислового комплексу від реалізації зброї і військової техніки, йшли на інноваційні програми АТ «МАВТ», і передусім на ліквідацію 4-го блоку ЧАЕС.

Другий шлях фінансування програм голова правління товариства бачить у допомозі Європейського банку реконструкції та розвитку. Тож справді благородну справу «МАВТ» має намір вершити небезплатно, не за власні кошти.

Свого листа Михайло Іванович завершив запевненням віри у перемогу розумного й далекоглядного рішення вищих органів влади поза політичними амбіціями, особистою ворожнечею й неприязню. А «успішна реалізація всіх вищеперелічених програм дасть змогу зміцнити економічну, політичну й оборонну могутність держави України».

Тож як не підтримати такі благі й патріотичні наміри, не підхопити таку важливу для нашої країни програму, як «ліквідація 4-го енергоблока ЧАЕС»? Але чому ж тоді пан Кіндеревич не скористався запрошенням до випробування буцімто розробленого ним обладнання? А без дослідного підтвердження своєї спроможності будь-яка технічна новинка залишається лише наміром автора, а то й звичайнісіньким прожектом.

Кинув маму-«САІН». Як поведеться тепер із «МАВТ»?

Розшукую директора приватної фірми «САІН» Олександра Семещенка.

— Так, я повірив тоді доказам Кіндеревича, — каже Олександр Володимирович,— теоретичним викладам у його двох книгах. А коли повідомив йому про готовність «Комплексу» надати можливість для проведення випробувань, він зник і я не міг більше знайти його. Прикро. Хоча саму ідею відкидати не слід.

Свого листа ДСП «Комплекс» Олександр Семещенко розпочав ось якою тезою. Для підтвердження теорії і методу дезактивації радіоактивно забруднених матеріалів ученого-дослідника А. Кіндеревича розроблено обладнання, яке апробовано в лабораторних умовах у Київському політехнічному університеті. Є позитивні відгуки за результатами перевірки згаданого методу.

У цьому переконували й мене, автора цієї публікації, М. Бершадський і А. Кіндеревич під час нашої зустрічі в офісі товариства. Я також повірив, навіть не надаючи особливого значення наголошенню присутньої при нашій розмові співробітниці АТ Оксани Володимирівни, **що мені випала честь розмовляти з генієм! І що один із відповідальних працівників Мінпаливенерго, побачивши в дії установку, буцімто вигукнув: «Та вас уб'ють за це!» За те, що вони перевершили усіх і вся, запропонувавши таку диво-техніку. А ось на ЧАЕС її, як бачите, чомусь не повезли півроку тому. Не запропонували показати її й мені, хоч як я натякав про бажання побачити той винахід на власні очі.**

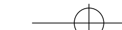
Мал. Віктора ПОПОВА.

Тому мені тепер також прикро, що дозволив завести в оману себе й читачів нашої газети. Утім, тепер читачі знатимуть, що у нас є такі унікальні люди, котрі не бояться на весь голос заявляти про свої навіть не доведені практикою задумки, на їхній погляд, знахідки й відкриття. А коли йдеться про їхню нечітку позицію щодо джерел фінансування — звичайні гроші, то тут вони самі собі шкодять, накликають на себе негативну реакцію.

А ми все-таки чекаємо на вас, новатори

Незважаючи на ляпаса, ми й надалі матимемо справу з авторами навіть неймовірних пропозицій передусім стосовно прискореного й найефективнішого методу перетворення об'єкта «Укриття» на безпечну систему. Адже, досі, як мені відомо, немає ладу в організації розробки способів вилучення радіоактивних відходів з-під укриття. Невідомо, який конкретно науковий чи дослідницький центр наполегливо працює над цим. Незрозуміло і хто координує цей пошук, хто на найвищому науковому й управлінському рівнях співпрацює з Кіндеревичами. Кому справді варто надати усіляку допомогу, щоб черево «Укриття» найскоріше перестало бути страховиськом не лише для України, а й для всього світу. І якщо це не так, якщо відгукнуться чесні й відповідальні дослідники, котрим є що показати, ми раді будемо розповісти про них і їхнє дітище.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Почеплю на голову, наліплю на спину — Піду агітувати за «Голос України»!

НАШ КОНКУРС

Десь у такому дусі надійшли до «Куреня» підписи до — «прикольного» фото. Дякуємо всім! На жаль, за браком «курінної» площі ми не зможемо поголовно назвати імена учасників конкурсу, бо їх цього разу виявилося куди більше, ніж раніше. Скажемо лише одне: близькими до успіху були Микола Лукомець, В. Романенко, Леонід Малицький та попередній переможець **(третє місце)** Григорій Бажан.

Ми погоджуємося з «мовізмом» економіста Василя Момотюка (Чернівецька обл.): «Людина з гумором найчастіше й без грошей». Воно, мабуть, так і є. Але хай утішає Василя Петровича те, що в нього вже є три бали за:

Так у нас вже повелося:
Екстрасенсів розвелося!
Як здоров'я хочеш мати,
Треба «ГУ» в них заряджати!
Й щоб пройшов радикуліт,
До спини газету ви ліпіть!
А щоб мігрень не турбувала,
Дружина й до голови
прикладала.

Друге місце здобув Василь Довжинець із Житомирщини (п'ять балів):

Якщо в статті і сміх і гріх
дрібненький, як та манка,
то це в редакції для них
платная стоянка.

А перше місце, як і минулого разу, за С. Буряком із Київщини (десять балів):

Я весь затягнутий в сукно
І в голові чужих думок не маю.
Хай змусять стрибнути в
вікно —
В останню мить я «Голос»
дочитаю.

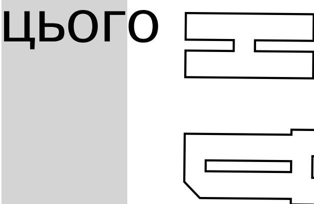
І от виходить, що пан Буряк (20 балів) лідирує у фотоперегонах «Куреня». Але це тільки «поки що», бо конкурс наш триває. Нагадуємо: в кінці року той, хто набере найбільшу кількість балів, отримає гуморний подарунок «Куреня». А зараз — увага! —наступний фотозооприкол. Чекаємо підписів з позначкою **«Третім будеш?»!**

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

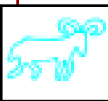
ЦЬОГО ДНЯ

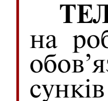
■ 1727 р. Петро Перший видав указ про відновлення виборної посади гетьмана Малоросії. ■ 1874 р. У Києві розпочався III Всеросійський археологічний з'їзд. ■ 1888 р. Народився Кость Буревій, письменник, театрознавець. ■ 1914 р. У Львові українські політичні партії об'єдналися в Головну українську раду. Створено Бойову управу січових стрільців. ■ 1940 р. До складу України включено Північну Буковину і Хотинський, Ізмаїльський та Акерманський повіти Бессарабії. ■ 1953 р. У Києві відкрито Дитячу залізницю. ■ 1990 р. Війська Іраку вторглися до Кувейту.

Астрологічний прогноз з 4 по 10 серпня

Не носіть із собою великі суми грошей, щоб їх марно не витратити. Будете схильні до суперечок, сварок і сумнівів.

ОВЕН. На роботі можуть виникнути труднощі, дещо доведеться переробляти. Бережіть свої сили та здоров'я. Уникайте суперечок, навіть якщо доведеться робити чужу роботу. Вихідні проведіть активно чи взагалі вирушайте у відпуску.

ТЕЛЕЦЬ. Невизначеність вашого становища на роботі або несумлінне виконання домашніх обов'язків може призвести до погіршення стосунків у сім'ї. Наберіться терпіння: до кінця тижня все влаштується.

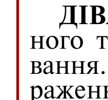
БЛИЗНЮКИ. Головною турботою стануть сім'я та дім. Візьміть на себе відповідальність і лідерство у прийнятті рішень. Якщо мрієте збудувати новий будинок або змінити стосунки в сім'ї, то настав час діяти. Спільні труднощі допоможуть не лише згуртувати вашу родину, але й виявити її слабкі місця. Подбайте про зміцнення сім'ї.

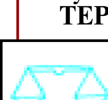
РАК. Для вас головним буде участь у справах близьких. Це принесе успіх і користь, але забере чимало часу й сил. Будьте товариським і активним. Можливо, розпочнеться новий цикл навчання або виникнуть нові інтереси, що змінять ваше життя.

ЛЕВ. Ваша мета — знайти, утримати й заощадити кошти. Розбагатіти вдасться лише тим, кому стане терпіння та завзяття. Адже всього доведеться добиватися сумлінною працею, власними силами. Сприймайте це як перевірку на міцність і терпіння.

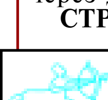
ДІВА. Ваші дії будуть спрямовані на досягнення власного творчого задоволення й особистого просування. Труднощі, з якими зіткнетеся, — це відображення ваших внутрішніх проблем. Не прогавте момент, скористайтесь можливостями, бо інакше багато чого втратите. Ви здатні побудувати благополуччя власними руками.

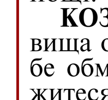
ТЕРЕЗИ. Тимчасова невизначеність у стосунках з коханою людиною не повинна вас засмучувати. До кінця тижня все стане зрозуміло. Зверніть увагу на атмосферу серед колег. Щоб не виник конфлікт через чиїсь плітки, вчасно проясніть ситуацію і не буде підстав для недомовок.

СКОРПІОН. Ваше начальство або батько зажадає від вас виконання незрозумілих обов'язків: «Піди туди, принеси те...». Але не доводьте безглуздість цих вимог, почекайте до кінця тижня, коли він передумає. Приділіть більше уваги своїм дітям, що нині дуже схильні до сварок через дрібниці.

СТРІЛЕЦЬ. Ви маєте зосередитися на своїх професійних досягненнях, на зміцненні престижу і становища. Можливо, для того, щоб зберегти лідерство і владу, вам доведеться не лише організовувати інших, а й інтенсивно працювати самому. Звідси — додаткові обмеження, труднощі.

КОЗЕРІГ. Однією з найважливіших тем стане вища освіта, для здобуття якої вам треба буде себе обмежувати і дисциплінувати. Якщо ви наважитеся поїхати надовго за кордон, буде важко пристосуватися до іншого способу життя.

ВОДОЛІЙ. На цьому тижні непорозуміння можливі між вами та вашими партнерами (дружиною/чоловіком). Поясніть їм свої цілі й мотиви. Вас може засмутити фінансове становище. На жаль, випливе стара проблема чужих грошей. Поверніть їх і будь-що уникайте конфліктів.

РИБИ. У центрі уваги — партнери (чоловік або дружина). Завдяки їхнім порадам визначитеся з подальшими поточними цілями. Якщо на роботі вам довірять відповідальну справу, не хвилюйтеся завчасно. Ретельно плануйте свої дії і до кінця тижня все проясниться.

7 МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

За чистоту рядів

У Банановому Маразмадорі проходить операція «Чисті руки». Всім запідозреним у корупційних діяннях державним діячам буде виділено з бюджету по 100 тисяч американських доларів на відмивання рук.

Перший постулат Пропаханського

Зростання рівня позитивних тенденцій прямо пропорційне кількості локшини на вухах громадян.

Дострибався

Активно розпочав свою діяльність на посаді начальника міськуправління внутрішніх справ А. Сидорук. Так активно, що вже отримав від місцевого кримінального авторитета попередження, а від свого начальства — сувору догану.

Політмуза

Нова грань таланту відкрилася у поета Ц. Бульки. Він безпомилково, краще від будь-якого Інституту стратегічних досліджень, визначає, яка партія буде завтра у фаворі, і тут-таки починає складати для неї гімни.

Забарилися

Правителям Бананового Маразмадору вже ніби-то й час оголошувати амністію, а їх досі ще не посадили.

Задачка

Нардеп А., щоби продуктивніше слугувати своєму знедоленому народові, придбав п'ять персональних авіаліній, а нардеп Б. — три авіалайнери та читирипалубну яхту. Запитання: котрий із цих депутатів самовідданіше піклується про свій народ?

Запитаннячко

Безправні, знедолені, голодні: вам що — мало позитиву?

Офіціоз

За велетенські успіхи у справі приватизації народного добра групі олігархів Бананового Маразмадору присвоєно високе звання «народний».

Робота кипить

У зв'язку з введенням у Банановому Маразмадорі двопалатного парламенту в Кизяківській психлікарні почали переобладнувати палати для Наполеонів, Піночетів та віслюків Іа під верхню палату їхнього парламенту.

Слухайте всі!

Про те, що у Банановому Маразмадорі нема свободи слова, ви не почуєте, тому що її там нема.

Хто винен?

Хіба олігархи винні в тому, що якась сволота їх породила?!

Агроновина

Нову форму господарювання впроваджено у приватному сільгоспідприємстві «Свобода-модерн». Щоправда, як це часто буває, нове виявилося давно забутим старим, а саме — звичайнісіньким рабством.

Олександр ПЕРЛЮК.

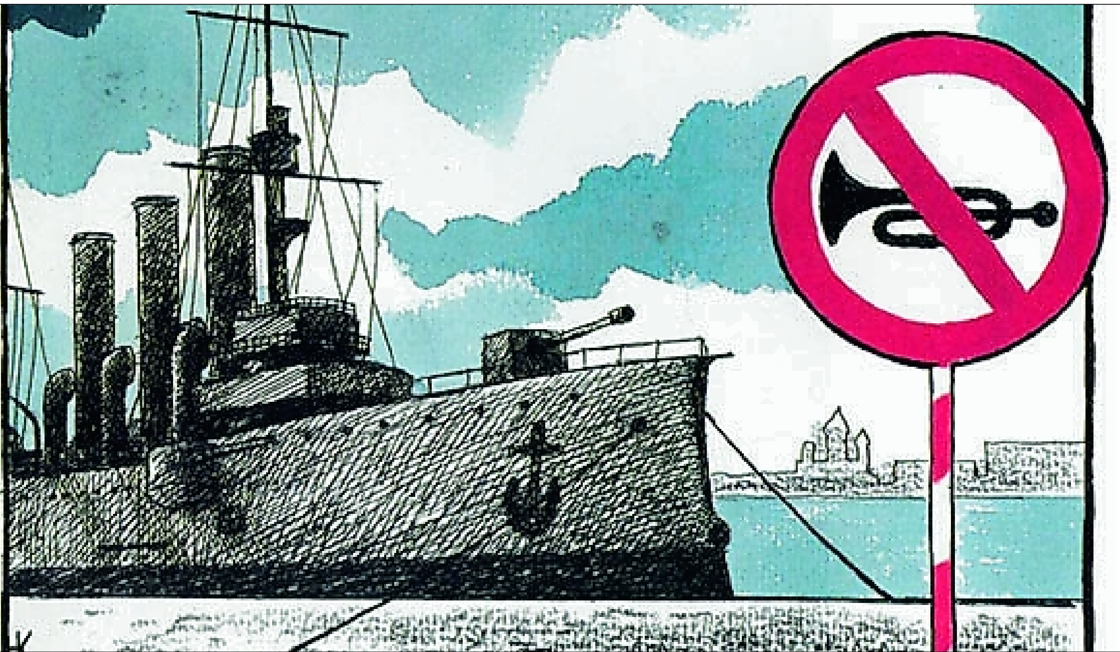
З Днем Капусти!

В останній день липня заслужений журналіст України і заслужений переможець та призер багатьох міжнародних виставок-конкурсів карикатури, художник з Донецька **Микола КАПУСТА** відзначив своє 65-річчя. До того ж спромігся відзначити цю солідну дату не менш солідним творчим показником — 65 відзнак на конкурсах веселого малюнка у різноманітних куточках світу, де побували роботи донецького сміхотворця. Отож навіть така цікава «арифметика» переконує, що йдеться про непересічного майстра, добре знаного далеко за межами Донеччини й України. А в самій нашій державі художника знають ще краще, бо його веселі малюнки постійно з'являються в довгій низці вітчизняних газет та журналів і в «Голосі України» теж.

«Курінь» приєднується до привітань своєму постійному авторові і пропонує читачам пригорщу робіт із творчого доробку карикатуриста.

НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР

Що літом родить, те зимою не шкодить

2 серпня — Іллі. На Іллі — новий хліб на столі.

4 серпня — Марії-Магдалини. Її вважають заступницею від холери.

6 серпня — Бориса і Гліба. Завершується дозрівання всіх хлібів, починається період найактивнішого збирання грибів.

7 серпня — Анни. За цим днем завбачують зиму. Яка погода до обіду — така зима до Нового року; а яка по обіді — така після грудня.

Прикмети серпня

■ Відсиріло з обіду підсохле сіно — збереться на дощ.

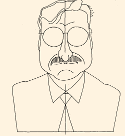
■ Якщо вранці суха трава — з обіду потягне хмарами.

■ Якщо хмарно, але бджоли не ховаються у вулик, а продовжують летіти в поле — дощу не буде.

■ Парує туман над лісом — пора йти по гриби.

■ Якщо в тиху погоду шумить ліс — перед грозою.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ

Голос України

Редактор номера Віталій СУДДЯ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 0311139. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» **(on-line)** за адресою: **www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»